

Název této rigorózní práce je „Disciplinární delikty příslušníků bezpečnostního sboru“. Disciplinárním deliktem je míněn kázeňský přestupek podle § 50 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „služební zákon“)¹, přičemž v ustanovení § 1 služební zákon uvádí, že bezpečnostním sborem se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace. Rovněž je v rigorózní práci okrajově zmíněno i tzv. jiné jednání, které má znaky přestupku, za něž se stejně jako za kázeňský přestupek ukládá kázeňský trest.

Předložená rigorózní práce zvolené téma podává poměrně široce. Fenomén kázeňského přestupku je nejprve zasazen do systematiky správního trestání, a dále komentován jako svébytná součást služebního poměru. Není opomenut ani historický přehled právní úpravy kázeňského práva předchůdců dnešních příslušníků bezpečnostních sborů, a to až od roku 1945, neboť prvorepubliková státní služba je v teoretických pracích dostatečně popsána.

Následují kapitoly se stěžejním obsahem - pojmové znaky kázeňského přestupku, zánik odpovědnosti za kázeňský přestupek

¹ Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), se stal mementem české státní služby, je de facto mrtvý (žádné akty aplikace práva, žádné soudní přezkoumávání rozhodnutí), „oživován“ je jen, když „je potřeba“ odložit jeho účinnost, naposledy k 1. lednu 2012. Dovolila jsem si proto vypůjčit zákonnou zkratku „služební zákon“ pro zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, neboť praxe bezpečnostního sboru ho taktéž užívá.

Zkratka „služební zákon“ pro zákon č. 361/2003 Sb. se objevuje i v soudních rozhodnutích, neboť ji pravděpodobně soud přebírá ze správních rozhodnutí ve spise.

Osobně si myslím, že zákon č. 218/2002 Sb. nikdy nenabude účinnosti, alespoň v současné podobě. Problémem je zpolitizovaná státní správa, kdy po každých parlamentních volbách se obměňuje nejen ministr, ale celé širší vedení ministerstev. Naproti tomu zástupce akademické právnické obce V. Sládeček je mírným optimistou - cituji „S ohledem na skutečnost, že úprava správního disciplinárního deliktu obsažená ve služebním zákoně bude snad použitelná již v blízké době, je žádoucí se seznámit alespoň se základy regulace.“ (In SLÁDEČEK, V. *Obecné správní právo*. 2. vydání. Praha: ASPI Wolters Kluwer, 2008, s. 206.)

a kapitola o kázeňském trestu se zvláštním důrazem na kázeňský trest odnětí služební hodnosti jako na zcela nový druh sankce, jehož důsledkem je propuštění ze služebního poměru, čímž služební poměr skončí. Samostatná kapitola je rovněž věnována alter ego kázeňského trestu, tedy institutu kázeňské odměny.

Práci uzavírá kapitola o Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod ve vztahu ke kázeňskému přestupku. V rigorózní práci nesmí chybět ani pasáž srovnávající domácí (českou) právní úpravu kázeňského přestupku příslušníků ozbrojených bezpečnostních sborů se zahraničím. Vybrala jsem slovenskou právní úpravou disciplinárního deliktu příslušníků ve služebním poměru, protože je nejlépe srovnatelná z pozice společné právní minulosti.²

Cílem předložené práce je důkladné poznání kázeňského přestupku a kázeňského trestu, a to jednak z pohledu teorie správního trestání a jednak z pohledu služebního poměru jako právního vztahu sui generis. Jedná se o práci obecně-teoretickou, která není založena na rozsáhlém statistickém či empirickém výzkumu. Jako metodologie zkoumání byla zvolena deskriptivní metoda s podílem analyticko komparativní metody.

Služební zákon v části hmotněprávního kázeňského práva³ je podroben autorské analýze, přičemž je upozorňováno na úskalí právní úpravy služebního zákona ve vztahu k disciplinárním deliktům. Významně, zejména v kapitole o kázeňském trestu, je současná právní úprava kázeňského práva komparována s předchozí právní úpravou služebního poměru, resp. se zákonem České národní rady č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „předchozí služební zákon“).

² Zákon č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti.

³ Kázeňské právo má i svou procesní část, tedy řízení o uložení kázeňského trestu, včetně řízení o řádných a mimořádných opravných prostředcích, počítaje v to i soudní přezkum rozhodnutí o kázeňském přestupku podle soudního řádu správního, což nebylo cílem této rigorózní práce.

Praktický význam rigorózní práce spočívá právě v důkladném poznání problematiky kázeňského přestupku nejen z pohledu teorie správní vědy, ale i z pohledu rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, ať formou citací z příslušných (tzv. anonymních) rozsudků této instituce anebo i za použití Sbírký rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

Autorka práce je sama ve služebním poměru.